

Ikrafttredelse regnskapslovedringer

Andre del i evalueringen av regnskapsloven er sanksjonert i statsråd 10. juni 2005. Endringene trer i kraft fra ulike tidspunkter. Blant annet får endringene i oppstillingsplanen først virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2006 eller senere. Adgang for små foretak til å gjennomføre alle fisjoner til kontinuitet trer i kraft fra 1. juli 2005.

Endringene som er sanksjonert har bakgrunn i forslag og vedtak i Ot.prp. nr. 39 (2004-2005), Innst. O. nr. 67 (2004-2005) og Beslutning. O. nr. 64 (2004-2005). Det er gitt en egen forskrift om ikrafttredelse og når reglene skal virke fra. Ikrafttredelsestidspunktene er henholdsvis 10. juni 2005, 1. juli 2005 og 1. januar 2006. Dette er nærmere omtalt nedenfor. Videre er det to områder hvor ikrafttredelsestidspunkt ikke er fastsatt. Det vil si at myndighetene må komme tilbake til hvilket tidspunkt endringene får virkning fra. Dette gjelder adgang til å anvende IFRS i selskapsregnskapet og utvidet adgang til regnskapsføring og presetasjon i utenlandsk valuta.

Ikrafttredelse 10. juni 2005

Endringene i § 8-3 om forsinkelsesgebyr ved for sen og manglende innlevering til Regnskapsregisteret trer i kraft fra 10. juni 2005.

Ikrafttredelse 1. juli 2005

For en samlet presentasjon av lovedringene som har ikrafttredelse 1. juli 2005 vises det til vedlegget nederst i artikkelen. Endringene omfatter blant annet:

- Det gjøres visse justeringer av bestemmelsene i § 1-2 om regnskapsplikt for selskaper innenfor selskapsloven (ANS mv.), samvirkeforetak og økonomiske foreninger, andre foreninger og enkeltpersonforetak. Det er fastslått at endringene gjelder med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere.
- Det blir adgang til å ha avvikende regnskapsår for regnskapspliktige som driver sesongmessig virksomhet forutsatt at dette øker regnskapsårets informasjonsverdi, jf. § 1-7. Første regnskapsår, første avvikende regnskapsår eller siste avvikende regnskapsår kan være kortere eller lengre enn 12 måneder, maksimum 18 måneder. Det fremgår ikke av forskriften at endringen får virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere, kun at lovedringen trer i kraft 1. juli 2005. Det vil undersøkes nærmere hvilke begrensninger dette setter. Det kan for eksempel dermed synes som det ikke er anledning til å ha et første avvikende regnskapsår som begynner 1. januar 2005 og avsluttes før bestemmelsen trer i kraft 1. juli 2005. Likevel kan en tenke seg at det kan være anledning til å ha et regnskapsår som begynner 1. januar 2005 og avsluttes 30. juni 2006. Det er imidlertid behov for en nærmere avklaring.
- Med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere kan anvendte regnskapsprinsipper i konsernregnskapet og selskapsregnskapet være forskjellig, jf. § 4-4. Det er i så fall krav til omarbeidelse for konsernregnskapsformål og krav til begrunnelse i noter, jf. §§ 4-4, 3-6 og 7-2.
- Regnskapspliktige foreninger, stiftelser og enkeltpersonforetak som ikke har økonomisk vinning som formål, kan fravike de grunnleggende prinsippene om transaksjon, opptjening og sammenstilling og regnskapslovens oppstillingsplaner for resultat og balanse, jf. §§ 4-1 og 6-3. Unntakene forutsetter at det foreligger en regnskapsstandard på området, og en slik regnskapsstandard er under utvikling. Videre må regnskapsåret tidligst være påbegynt 1. januar 2005 eller senere.
- Finansieringsutgifter på kapital knyttet til tilvirkning av anleggsmiddel kan kostnadsføres når de påløper med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere, jf. § 5-4.
- Små foretak kan regnskapsføre alle fisjoner til kontinuitet, jf. § 5-16. Bestemmelsen trer som nevnt i kraft fra 1. juli 2005, med virkning for regnskapsår påbegynt tidligst 1. januar 2005. Reglene synes dermed å legge opp til at dersom et foretak har avvikende regnskapsår påbegynt før 1. januar 2005, er det ikke adgang til å anvende regelen for fisjoner gjennomført i dette regnskapsåret, selv om fisjonen gjennomføres etter 1. juli. Et annet spørsmål er om tidspunkt for regnskapsføring av en fisjon etter de nye reglene kan settes til 1. januar 2005, selv om bestemmelsen først trer i kraft fra 1. juli 2005. Et ytterligere spørsmål er om bestemmelsen kan benyttes også for regnskapsføring av fisjoner vedtatt mellom 1. januar og 1. juli 2005. Disse spørsmålene vil bli undersøkt nærmere.

- Det presiseres i § 7-31 at andre enn små foretak skal bekrefte det, dersom de ikke har hatt utgifter til lønn etc. til daglig leder, medlem av styret eller bedriftsforsamlingen. Det skal med andre ord gis en negativ bekreftelse dersom foretaket ikke har hatt slike utgifter. Videre skal det, jf. § 7-31a, opplyses om hvordan godtgjørelsen til revisor er fordelt på lovpålagt revisjon, andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen. Honorarer for andre tjenester utenfor revisjonen skal spesifiseres for vesentlig foreskjellige tjenester. Endringene har virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere.
- I små foretak reduseres krav til å opplyse om eiere i aksjeselskap til de 10 største aksjeeierne (fra 20), og det kan unnlates å opplyse om aksjeeiere som har mindre enn 5 % eierandel (fra 1 %), jf. § 7-42.
- Fra 1. juli 2005 kan forespørsel om tilgang til regnskapsdokumenter hos den regnskapspliktige avvises dersom dokumentene er tilgjengelige i Regnskapsregisteret, jf. § 8-1.

Ikraftttredelse 1. januar 2006, med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2006 eller senere
 For en samlet presentasjon av lovendringene som har ikraftttredelse 1. januar 2006 vises det til vedlegget nederst i artikkelen. Endringene omfatter blant annet:

- Endring i konserndefinisjonen slik at den samsvarer med IFRS, jf. §§ 1-3, 7-15 og 7-36.
- Krav om å gi opplysninger om forsknings- og utviklingsaktiviteter i årsberetningen, jf. §§ 3-3 og 3-3a
- Børsnotert morselskap kan ikke anvende reglene om unntak fra konsernregnskapsplikt for morselskap i underkonsern, jf. § 3-7.
- Utvidet adgang til å regnskapsføre finansielle instrumenter til virkelig verdi i konsernregnskapet oppheves, jf. §§ 5-8, 7-17, og 7-37.
- Kontinuitetsunntak ved sammenslåing av tilnærmet likeverdige interesser ved konserndannelse og fusjon oppheves, jf. §§ 5-15 og 5-20.
- Endringer i oppstillingsplanene for resultat og balanse, adgang til anvendelse av funksjonsinndelt oppstillingsplan dersom det gis tilleggsplysninger om driftskostnader etter art i note og adgang til anvendelse av inndeling av balansen etter likviditet dersom dette gir mer relevante og pålitelige opplysninger, §§ 6-1, 6-1a, 6-2, 7-8 og 7-38.
- Endring fra krav til noteopplysning om gjennomsnittlig antall ansatte til antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret, jf. §§ 7-30 og 7-43.
- Utvidede noteopplysninger om ytelser til ledende personer i store foretak, jf. § 7-31b.

Utsatt ikraftttredelse

- Det er ennå ingen adgang til å avlegge selskapsregnskap i henhold til IFRS, eller i henhold til forenklet IFRS etter overgangsordningen. Det fremgår av lovforarbeidene at endringer i skattelovgivningen for å sikre skattemessig nøytralitet først må være på plass. Det vises til egen artikkel om IFRS og Finansdepartementets forslag til endringer i skattelovgivningen. Intensjonen i høringsnotatet er at slike endringer skal vedtas med virkning for 2005.

Lovhjemmel for Finansdepartementet til å fastsette forskrifter om anvendelse av forenklet IFRS, jf. § 3-9 femte ledd, trer i kraft fra 1. juli 2005, men slike forskrifter kan tidligst forventes å foreligge med virkning for 2006. Heller ikke ny § 9-2 om resultat- og balanseoppstilling til bruk for offentlig kontroll og statistikk, som trer i kraft 1. juli 2005, får betydning før det åpnes for at selskapsregnskapet kan avlegges i henhold til IFRS.

- Bestemmelsene om utvidet adgang til regnskapsføring og presentasjon i utenlandsk valuta i selskapsregnskapene trer heller ikke i kraft ennå. I Ot.prp. nr. 89 (2003-2004) og Ot.prp. nr. 39 (2004-2005) fremgår det at det må utformes forskrifter om beregning av fri og bundet egenkapital når årsregnskapet er ført i en annen valuta enn norske kroner. Noteopplysninger som har sammenheng med utvidet adgang til regnskapsføring og presentasjon i utenlandsk valuta i selskapsregnskapene trer først i kraft 1. januar 2006 med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2006 eller senere, jf. §§ 7-2 og 7-35. Det kan tyde på at endringene i § 3-4 tidligst vil tre i kraft fra 2006.

Forskriftsadgang

Lovendringene har på enkelte punkter gitt departementet ytterligere adgang til å gi forskrifter.

Forskriftsendringer som følger opp forslaget om å oppheve unntak fra innsendingsplikt for visse små foretak kan muligens komme før eller i løpet av sommeren. Finansdepartementet har uttrykt bekymring for om det er norske bedrifter som benytter selskapsformen norskregistrert utenlandsk foretak (NUF) for omgåelse av krav som gjelder for andre foretaksformer. Finansdepartementet vurderer også å innføre revisjonsplikt for alle NUF som i dag er under grensen for revisjonsplikt.

Øvrige forskrifter forventes tidligst å komme til høsten.

Vedlegg:

» Lovendringene sortert etter tidspunkt for ikrafttredelse

13.06.2005

Innholdsfortegnelse

Ikraftttredelse 10. juni 2005	1
Ikraftttredelse 1. juli 2005.....	1
II	6
III.....	6
IV.....	7
V	8
VI.....	8
1. Ikraftttredelse	8
2. Overgangsbestemmelser.....	8
Ikraftttredelse 1. januar 2006.....	8
Utsatt ikraftttredelse	14
<i>Overgangsbestemmelser med utsatt ikraftttredelse.....</i>	<i>14</i>

Ikraftttredelse 10. juni 2005

§ 8-3 første og annet ledd skal lyde:

Dersom årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning som skal sendes til Regnskapsregisteret ikke er avsendt før 1. august i året etter regnskapsåret, skal den regnskapspliktige betale forsinkelsesgebyr *inntil innsendingsplikten er oppfylt, men ikke for mer enn 26 uker. Er regnskapsåret avsluttet på en dato fra 1. januar til 30. juni, er innsendingsfristen etter første punktum 1. februar.* Forsinkelsesgebyr ved innsendingsplikt etter § 8-2 annet ledd påløper ikke før tidligst en måned etter at det utenlandske foretaket skal offentliggjøre årsregnskapet i henhold til reglene for dette i hjemstaten. *Departementet kan i forskrift gi regler om forsinkelsesgebyr.*

Dersom påløpt forsinkelsesgebyr ikke betales innen tre uker etter påkrav fra Regnskapsregisteret, svarer den regnskapspliktiges styremedlemmer solidarisk for *påløpt gebyr.* Har ikke den regnskapspliktige styre, svarer deltakerne eller medlemmene og daglig leder solidarisk for gebyret. *Solidarskyldners ansvar etter dette ledd er begrenset til gebyr påløpt fram til vedkommende fratradte sitt verv.*

§ 8-3 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Regnskapsregisteret kan helt eller delvis frita personer fra solidaransvar etter annet ledd i samsvar med reglene for ettergivelse av gebyr.

Ikraftttredelse 1. juli 2005

§ 1-1 første ledd skal lyde:

Loven gjelder regnskapspliktige som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 1 til 12 som er hjemmehørende i Norge, samt regnskapspliktige som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 13.

§ 1-2 første ledd nr. 4 annet strekpunkt skal lyde:

- selskap som ikke er partrederi og som i året har hatt mindre enn fem millioner kroner i salgsinntekt og et gjennomsnittlig antall ansatte færre enn fem årsverk dersom

antallet deltakere ikke overstiger fem og ingen av deltakerne er juridisk person med begrenset ansvar,

§ 1-2 første ledd nr. 7 skal lyde:

7. *samvirkeforetak og økonomiske foreninger som i året har hatt salgsinntekter over to millioner kroner,*

§ 1-2 første ledd nr. 9 oppheves.

Nåværende nr. 10 til 14 blir nye 9 til 13, der nr. 9 og 11 skal lyde:

9. *andre foreninger som i året har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk,*

11. *enhver som driver enkeltpersonforetak og som i året samlet har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk,*

§ 1-2 nye fjerde til sjette ledd skal lyde:

Foretak som er omfattet av første ledd nr. 4, 7, 9 eller 11 og som har drevet virksomhet i mer enn ett år, er regnskapspliktig først når vilkår om å overskride beløpsgrenser eller grense for antall ansatte er oppfylt to år på rad.

Foretak som har hatt regnskapsplikt etter første ledd nr. 4, 7, 9 eller 11, men som ett år ikke oppfyller vilkår om beløpsgrense eller antall ansatte, har fortsatt regnskapsplikt fram til vilkårene ikke er oppfylt to år på rad.

Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av salgsinntekter og eiendelenes verdi etter første ledd nr. 4, 7, 9 og 11.

§ 1-4 første ledd annet punktum skal lyde:

Betydelig innflytelse skal normalt anses å foreligge når den regnskapspliktige eier så mange aksjer eller andeler at de representerer minst 20 prosent av stemmene i foretaket.

§ 1-5 nr. 3 skal lyde:

3. *andre regnskapspliktige dersom det er fastsatt i forskrift gitt av departementet.*

§ 1-6 femte ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette regler om regnskapsføringen ved overgang fra gruppen små foretak.

§ 1-7 første og annet ledd skal lyde:

Regnskapsåret er kalenderåret. Avvikende regnskapsår kan benyttes dersom dette på grunn av sesongmessig virksomhet øker årsregnskapets informasjonsverdi. Regnskapspliktig som er filial eller datterselskap av utenlandsk foretak, kan benytte avvikende regnskapsår for å ha samme regnskapsår som det utenlandske foretaket.

Den regnskapspliktiges første regnskapsår, første avvikende regnskapsår eller siste avvikende regnskapsår kan være kortere eller lengre enn 12 måneder. Regnskapsåret kan likevel ikke i noe tilfelle være lengre enn 18 måneder.

§ 3-2 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Årsregnskapet kan i tillegg inneholde en oppstilling av endringer i egenkapitalen.

§ 3-6 annet og tredje ledd skal lyde:

Selskapsregnskap som ikke er avlagt i samsvar med anvendte prinsipper i konsernregnskapet, skal for konsolideringsformål omarbeides i samsvar med de prinsipper som er anvendt i konsernregnskapet.

Dersom datterselskap følger et annet regnskapsår enn morselskapet, skal konsernregnskapet bygge på et delårsregnskap som avgis ved regnskapsårets slutt. Er avviket tre måneder eller mindre, er det tilstrekkelig at datterselskapets årsregnskap korrigeres for vesentlige transaksjoner og hendelser i den mellomliggende perioden.

§ 3-9 nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter forskrifter fastsatt i medhold av annet ledd. I forskriften kan det gjøres unntak fra opplysningskrav i de internasjonale regnskapsstandardene. Forskriften kan i særlige tilfeller tillate avvik fra bestemmelser i de internasjonale regnskapsstandardene om innregning og måling, og om nødvendig fastsette alternativ regnskapsføring. Unntaket i § 3-1 tredje ledd fra kapittel 6 gjelder ikke. Forskriften kan fastsette at også andre unntak etter § 3-1 tredje ledd ikke skal gjelde.

§ 4-1 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Små foretak kan fravike det grunnleggende prinsippet om sikring, jf. første ledd nr. 5.

§ 4-1 tredje ledd skal lyde:

Regnskapspliktig som nevnt i § 1-2 nr. 9, 10 eller 11 og som ikke har økonomisk vinning som formål, kan fravike de grunnleggende prinsippene om transaksjon, opptjening og sammenstilling, jf. første ledd nr. 1, 2 og 3, når dette kan anses som god regnskapsskikk for slike regnskapspliktige.

§ 4-4 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Prinsippanvendelsen i konsernregnskapet og selskapsregnskapet kan være forskjellig.

§ 5-4 nytt tredje ledd skal lyde:

Finansieringsutgifter på kapital som kan knyttes til tilvirkning av et anleggsmiddel kan kostnadsføres når de påløper.

§ 5-8 første ledd skal lyde:

Finansielle instrumenter og varederivater skal vurderes til virkelig verdi dersom de

- 1. er klassifisert som omløpsmiddel,*
- 2. inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg,*
- 3. omsettes på børs, autorisert markeds plass eller tilsvarende regulert marked i utlandet, og*

§ 5-14 annet ledd oppheves.

- 4. har god eierspredning og likviditet.*

§ 5-16 skal lyde:

§ 5-16. Fusjon og fisjon av små foretak

Ved fusjon mellom eller fisjon av små foretak kan eiendeler og gjeld i de fusjonerende eller fisjonerte foretakene videreføres til balanseførte verdier.

§ 5-17 første og annet ledd skal lyde:

Investering i tilknyttet selskap skal vurderes etter egenkapitalmetoden *eller generelle vurderingsregler i selskapsregnskapet*. Investering i tilknyttet selskap skal vurderes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Egenkapitalmetoden kan likevel ikke anvendes for midlertidig investering i tilknyttet selskap.

Investering i datterselskap skal vurderes etter egenkapitalmetoden *eller generelle vurderingsregler i selskapsregnskapet*. Egenkapitalmetoden kan likevel ikke anvendes for midlertidig investering i datterselskap.

§ 5-17 tredje ledd nr. 4 oppheves.

I § 5-18 skal paragrafoverskriften lyde:

Deltakelse i felleskontrollert virksomhet

§ 5-18 første ledd skal lyde:

Dersom to eller flere deltakere ved avtale i fellesskap kontrollerer en virksomhet (*felleskontrollert virksomhet*), skal deltakelse i virksomheten regnskapsføres etter *generelle vurderingsregler*, bruttometoden eller egenkapitalmetoden i *selskapsregnskapet*. Deltakelse i *felleskontrollert virksomhet* skal regnskapsføres etter bruttometoden *eller egenkapitalmetoden* i konsernregnskapet. *Midlertidig deltakelse i felleskontrollert virksomhet kan likevel ikke regnskapsføres etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden.*

§ 5-18 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 6-3 første, annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Når den regnskapspliktiges forhold tilsier det, skal det i resultatregnskap og balanse foretas en ytterligere oppdeling av *poster* og tilføyelser av poster som ikke inngår i oppstillingsplanene.

Poster, unntatt poster under egenkapital, skal slås sammen hvis sammenslåingen fører til et mer oversiktlig årsregnskap.

Regnskapspliktige som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 9, 10 eller 11, og som ikke har økonomisk vinning som formål, kan avvike fra oppstillingsplanene i § 6-1, § 6-1 a og § 6-2, dersom dette anses som god regnskapsskikk for slike regnskapspliktige.

§ 7-2 første ledd tredje punktum skal lyde:

Forskjellig prinsippanvendelse i selskapsregnskap og konsernregnskap skal opplyses og begrunnes i konsernregnskapet.

§ 7-13 første ledd første punktum skal lyde:

For hver *post* under varige driftsmidler skal det opplyses om økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan.

§ 7-13 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd.

§ 7-14 første ledd skal lyde:

For hver *post under* immaterielle eiendeler skal økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan opplyses.

§ 7-17 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Begrunnelsen skal inkludere holdepunktene for at *verdifallet* er forbigående.

§ 7-19 første ledd første punktum skal lyde:

For hver *post under* eiendeler skal det opplyses om fordringer som forfaller senere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

§ 7-25 nytt første ledd skal lyde:

Opptjent egenkapital skal spesifiseres.

Nåværende første ledd blir nytt annet ledd, der nytt tredje punktum skal lyde:

Opplysningene kan i stedet gis i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.

§ 7-27 nytt første ledd skal lyde:

Dersom egne aksjer ikke vises på egen linje under selskapskapital i balansen, må spesifisering gis i note eller i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.

Nåværende første ledd blir nytt annet ledd.

§ 7-31 første ledd annet punktum oppheves.

§ 7-31 fjerde ledd skal lyde:

Når en eller flere opplysninger som nevnt i første eller annet ledd ikke gis fordi den regnskapspliktige ikke har hatt utgifter til lønn, pensjonsforpliktelser eller annen godtgjørelse til daglig leder, medlem av styret eller bedriftsforsamlingen, skal det opplyses særskilt om dette.

Ny § 7-31 a skal lyde:

§ 7-31 a. Godtgjørelse til revisor

Det skal opplyses om godtgjørelse til revisor og hvordan godtgjørelsen er fordelt på lovpålagt revisjon, andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen. Honorarer for andre tjenester utenfor revisjonen skal spesifiseres for vesentlig forskjellige tjenester. Opplysningene skal også omfatte godtgjørelse til foretak som revisor har et særskilt samarbeid med.

§ 7-37 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Begrunnelsen skal inkludere holdepunktene for at *verdifallet* er forbigående.

§ 7-42 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom egne aksjer ikke vises på egen linje under selskapskapital i balansen, må spesifisering gis i note eller i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.

§ 7-42 annet ledd skal lyde:

Aksjeselskap skal opplyse om selskapets 10 største aksjeeiere og deres eierandeler. Opplysning om aksjeeiere som eier under 5 prosent av aksjene kan utelates.

§ 8-1 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Slik begjæring kan avvises dersom dokumentene er tilgjengelige i Regnskapsregisteret.

Ny § 9-2 skal lyde:

§ 9-2. Resultat- og balanseoppstilling til bruk for offentlig kontroll og statistikk

Regnskapspliktig som i henhold til § 3-9 tredje eller fjerde ledd utarbeider selskapsregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder fastsatt i medhold av § 3-9 annet ledd, skal utarbeide en egen resultatoppstilling og balanseoppstilling utenfor årsregnskapet i samsvar med kapittel 6 og i tilfelle spesifisering av driftskostnadene i samsvar med § 7-8 b.

Kravet etter første ledd gjelder ikke dersom den regnskapspliktige i selskapsregnskapet har stilt opp resultatregnskapet og balansen i samsvar med bestemmelsene i kapittel 6 og i tilfelle i samsvar med § 7-8 b.

Bestemmelsene i § 8-2 første ledd, § 8-3 og § 8-4 gjelder tilsvarende for resultat- og balanseoppstilling som skal utarbeides etter denne paragraf. Regnskapsregisteret kan ikke gjøre innholdet kjent for andre enn kontrollmyndigheter og myndigheter som utarbeider offisiell statistikk.

Ny § 9-3 skal lyde:

§ 9-3. Offentlig organs opplysningsplikt til Regnskapsregisteret

Departementet kan ved forskrift bestemme at forvaltningsorgan skal gi opplysninger til Regnskapsregisteret som er egnet til å fastslå regnskapsplikt etter § 1-2 første ledd nr. 4, 7, 9 eller 11 og annet til fjerde ledd. Forskriftene kan fastsette at opplysningene skal gis uten hinder av taushetsplikt.

§ 10-1 tredje ledd blir nytt første ledd som skal lyde:

For regnskapspliktig som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 5 til 11 eller 13, kan departementet gi forskrift som utfyller eller fraviker kapittel 3 til 7 og som unntar regnskapspliktig som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 13 fra regnskapsplikt.

§ 10-3 sjettede ledd oppheves. Nåværende åttende ledd blir nytt sjettede ledd.

II

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker gjøres følgende endringer:

§ 8 a første ledd første punktum skal lyde:

De innskytere som har og i de siste seks måneder har hatt et innskudd i banken på minst 500 kroner, velger hvert år så mange medlemmer av forstanderskapet og varamedlemmer som vedtektene bestemmer.

§ 9 første ledd bokstav b oppheves.

Nåværende § 9 første ledd bokstav c blir ny bokstav b.

III

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3. Fond for vurderingsforskjeller

Selskapet skal ha et fond for vurderingsforskjeller. *Dersom selskapet regnskapsfører selskapsinvesteringer i datterselskap, tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden, skal selskapet sette av til fondet en positiv differanse mellom investeringenes balanseførte verdi og deres anskaffelseskost. En forskjell som skyldes gevinst ved transaksjon mellom investor og et selskap regnskapsført etter egenkapitalmetoden, kan selskapet unnlate å avsette til fondet. En slik forskjell skal til enhver tid ikke være større enn investors gjenværende urealiserte gevinst.*

Ny § 3-3 a skal lyde:

§ 3-3 a. Fond for urealiserte gevinster

Selskapet skal ha et fond for urealiserte gevinster. Dersom selskapet vurderer eiendeler til virkelig verdi, skal det sette av til fondet en positiv differanse mellom balanseført verdi av hver enkelt eiendel eller gruppe av eiendeler og deres anskaffelseskost under hensyn til effekten av utsatt skatt. Dette gjelder tilsvarende ved vurdering av gjeld til virkelig verdi. Selskapet skal avsette til fondet på samme måte som etter annet punktum dersom det ved verdiregulering eller på annen måte regnskapsfører eiendeler til en verdi som overstiger anskaffelseskost.

Plikten til å avsette til fond for urealiserte gevinster omfatter ikke differanser etter første ledd knyttet til vurdering av:

- 1. finansielle instrumenter i samsvar med regnskapsloven § 5-8,*
- 2. pengeposter i utenlandsk valuta,*
- 3. eiendeler som nevnt i § 8-1 første ledd nr. 2,*
- 4. andre poster når det er fastsatt i forskrift gitt av departementet.*

Fondet kan løses opp når og i den grad grunnlaget for avsetningen ikke lenger er til stede.

Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av differansen etter første ledd.

§ 3-6 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette at en annen verdi kan legges til grunn i forhold til nærmere angitte utdelinger.

IV

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 skal lyde:

§ 3-3. Fond for vurderingsforskjeller

Selskapet skal ha et fond for vurderingsforskjeller. Dersom selskapet regnskapsfører selskapsinvesteringer i datterselskap, tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden, skal selskapet sette av til fondet en positiv differanse mellom investeringenes balanseførte verdi og deres anskaffelseskost. En forskjell som skyldes gevinst ved transaksjon mellom investor og et selskap regnskapsført etter egenkapitalmetoden, kan selskapet unnlate å avsette til fondet. En slik forskjell skal til enhver tid ikke være større enn investors gjenværende urealiserte gevinst.

Ny § 3-3 a skal lyde:

§ 3-3 a. Fond for urealiserte gevinster

Selskapet skal ha et fond for urealiserte gevinster. Dersom selskapet vurderer eiendeler til virkelig verdi, skal det sette av til fondet en positiv differanse mellom balanseført verdi av hver enkelt eiendel eller gruppe av eiendeler og deres anskaffelseskost under hensyn til effekten av utsatt skatt. Dette gjelder tilsvarende ved vurdering av gjeld til virkelig verdi. Selskapet skal avsette til fondet på samme måte som etter annet punktum dersom det ved verdiregulering eller på annen måte regnskapsfører eiendeler til en verdi som overstiger anskaffelseskost.

Plikten til å avsette til fond for urealiserte gevinster omfatter ikke differanser etter første ledd knyttet til vurdering av:

- 1. finansielle instrumenter i samsvar med regnskapsloven § 5-8,*
- 2. pengeposter i utenlandsk valuta,*
- 3. eiendeler som nevnt i § 8-1 første ledd nr. 2,*
- 4. andre poster når det er fastsatt i forskrift gitt av departementet.*

Fondet kan løses opp når og i den grad grunnlaget for avsetningen ikke lenger er til stede.

Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av differansen etter første ledd.

§ 3-6 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette at en annen verdi kan legges til grunn i forhold til nærmere angitte utdelinger.

V

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) skal § 18 nr. 2 tredje ledd lyde:

§ 1-2 annet og tredje ledd. Nåværende fjerde til sjette ledd blir nye annet til fjerde ledd.

VI

1. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene i loven kan settes i kraft til ulik tid. Kongen kan i forskrift fastsette virkningstidspunkt for bestemmelsene i loven del I.

2. Overgangsbestemmelser

Annet ledd:

Departementet kan fastsette andre overgangsbestemmelser.

Ikrafttredelse 1. januar 2006

§ 1-3 annet ledd skal lyde:

Regnskapspliktig etter § 1-2 som ikke faller inn under § 1-2 første ledd nr. 11 eller 13, er morselskap hvis vedkommende på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller andeler har bestemmende innflytelse over et annet foretak. En regnskapspliktig *skal anses* å ha bestemmende innflytelse hvis vedkommende:

- 1. eier så mange aksjer eller andeler i et annet foretak at de representerer flertallet av stemmene i det andre foretaket, med mindre det i særlige unntakstilfeller klart kan påvises at slikt eierskap likevel ikke gir bestemmende innflytelse, eller*
- 2. har rett til å velge eller avsette et flertall av medlemmene i det andre foretakets styre.*

§ 3-3 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Det skal gis opplysninger om forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Nåværende annet og tredje punktum blir nye tredje og fjerde punktum.

§ 3-3 a annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Det skal gis opplysninger om forsknings- og utviklingsaktiviteter.

§ 3-7 nytt femte ledd skal lyde:

Regnskapspliktig hvis aksjer, andeler, grunnfondsbevis eller obligasjoner noteres på børs, autorisert markeds plass eller tilsvarende regulert marked i utlandet, kan ikke anvende unntaksbestemmelsene etter denne paragrafen.

§ 3-8 første ledd skal lyde:

Et datterselskap skal utelates fra konsolideringen etter § 3-2 tredje ledd hvis aksjene eller andelene i datterselskapet er anskaffet med sikte på midlertidig eie og holdes i påvente av salg.

§ 5-8 tredje og fjerde ledd oppheves.

Nåværende femte ledd blir nytt tredje ledd.

§ 5-15 oppheves.

§ 5-19 første ledd annet punktum oppheves.

§ 5-20 oppheves.

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1. Resultatregnskap etter art

Resultatregnskapet etter art skal ha følgende oppstillingsplan:

1. Salgsinntekt
2. Annen driftsinntekt
3. Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer
4. Endring i beholdning av egentilvirkede anleggsmidler
5. Varekostnad
6. Lønnskostnad
7. Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
8. Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
9. Annen driftskostnad
10. Driftsresultat
11. Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap
12. Inntekt på andre investeringer
13. Renteinntekt fra foretak i samme konsern
14. Annen finansinntekt
15. Verdiendring av finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi
16. Nedskrivning av finansielle eiendeler
17. Rentekostnad til foretak i samme konsern
18. Annen finanskostnad

19. Ordinært resultat før skattekostnad
20. Skattekostnad på ordinært resultat
21. Ordinært resultat
22. *Ekstraordinære poster*
23. *Skattekostnad på ekstraordinære poster*
24. Årsresultat

Salgsinntekt etter første ledd nr. 1 skal ikke omfatte skatter og avgifter direkte knyttet til salget. Første ledd nr. 11 og 12 skal spesifisere resultatandel fra investering vurdert etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden.

Ny § 6-1 a skal lyde:

§ 6-1 a. Resultatregnskap etter funksjon

Resultatregnskapet etter funksjon skal ha følgende oppstillingsplan:

1. *Salgsinntekt*
2. *Kostnad solgte varer*
3. *Brutto resultat*
4. *Distribusjonskostnader*
5. *Administrative kostnader*
6. *Driftsresultat*
7. *Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap*
8. *Inntekt på andre investeringer*
9. *Renteinntekt fra foretak i samme konsern*
10. *Rentekostnad til foretak i samme konsern*
11. *Annen finansinntekt*
12. *Annen finanskostnad*
13. *Verdiendring av finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi*
14. *Ordinært resultat før skattekostnad*
15. *Skattekostnad på ordinært resultat*
16. *Ordinært resultat*
17. *Ekstraordinære poster*
18. *Skattekostnad på ekstraordinære poster*
19. *Årsresultat*

Salgsinntekt etter første ledd nr. 1 skal ikke omfatte skatter og avgifter direkte knyttet til salget. Første ledd nr. 7 og 8 skal spesifisere resultatandel fra investering vurdert etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden.

§ 6-2 første ledd A III nr. 7 og nytt nr. 8 skal lyde:

7. *Obligasjoner*
8. *Andre fordringer*

§ 6-2 første ledd C I nytt nr. 3 skal lyde:

3. *Annen innskutt egenkapital*

§ 6-2 første ledd C II nr. 1 skal lyde:

1. *Fond*

§ 6-2 første ledd C II nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nytt nr. 2.

§ 6-2 første ledd D III nr. 7 oppheves. Nåværende nr. 8 blir nytt nr. 7.

§ 6-2 annet ledd skal lyde:

Beholdning av egne aksjer skal føres opp til pålydende på egen linje under posten selskapskapital *eller spesifiseres i note eller i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.*

§ 6-2 nytt fjerde ledd skal lyde:

I stedet for en oppstillingsplan etter første ledd kan den regnskapspliktige inndelegge eiendeler og gjeld etter likviditet dersom opplysningene er spesifisert på tilsvarende måte som etter første ledd, og dette gir mer relevante og pålitelige opplysninger.

§ 6-5 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

I resultatregnskapet vises årsresultat før og etter minoritetsinteresser.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 7-2 første ledd første punktum skal lyde:

Det skal gis opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper, herunder *prinsipper for inntektsføring og omregning av utenlandsk valuta.*

Ny § 7-2 a skal lyde:

§ 7-2 a. Regnskapsvaluta og presentasjonsvaluta

Dersom årsregnskapet presenteres i en annen valuta enn regnskapsvalutaen, skal regnskapsvalutaen og omregningskurser opplyses. I selskapsregnskapet skal det opplyses om tilsvarende omregningskurser til norske kroner.

Ny § 7-8 b skal lyde:

§ 7-8 b. Spesifisering av driftskostnader etter art

Dersom driftskostnadene ikke er spesifisert etter sin art i resultatregnskapet, skal spesifisering foretas etter følgende oppstilling:

- 1. Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer*
- 2. Endring i beholdning av egentilvirkede anleggsmidler*
- 3. Varekostnad*
- 4. Lønnskostnad*
- 5. Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler*
- 6. Nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler*
- 7. Annen driftskostnad*

§ 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

I § 7-12 skal innledningen til første ledd lyde:

For hver *post* under varige driftsmidler og immaterielle eiendeler skal det opplyses om:

§ 7-12 første ledd nr. 1 skal lyde:

- 1. anskaffelseskost med spesifisering av balanseførte finansieringsutgifter knyttet til egentilvirkede anleggsmidler.*

§ 7-15 nytt femte ledd skal lyde:

I konsernregnskapet skal det opplyses om navnet på foretak der den regnskapspliktige selv eller gjennom datterselskaper eier så mange aksjer eller andeler at de representerer flertallet av stemmene i foretaket, men som ikke er datterselskap fordi det klart kan påvises at slikt eierskap likevel ikke gir bestemmende innflytelse, jf. § 1-3 annet ledd nr. 1. Det skal opplyses om de forhold som påviser at slikt eierskap likevel ikke gir bestemmende innflytelse.

§ 7-17 første ledd første punktum skal lyde:

For hver kategori av finansielle instrumenter og varederivater som er vurdert etter § 5-8, skal det opplyses om anskaffelseskost, virkelig verdi og periodens resultatførte verdiendring. § 7-17 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 7-30 skal lyde:

Det skal opplyses om antall årsverk som den regnskapspliktige har sysselsatt i regnskapsåret.

Ny § 7-31 b skal lyde:

§ 7-31 b. Ytelser til ledende personer i store foretak

Store foretak skal opplyse om samlet godtgjørelse og andre fordeler som er gitt til de enkelte ledende ansatte og de enkelte medlemmene av henholdsvis styret, kontrollkomiteen og andre valgte selskapsorganer med unntak av bedriftsforsamlingen.

Det skal videre gis opplysninger for hver person omfattet av første ledd som har hatt ansettelsesforhold eller verv for selskapet i løpet av regnskapsåret spesifisert i samsvar med tredje til sjette ledd.

Opplysninger om godtgjørelse eller honorarer skal minst omfatte:

- 1. den totale lønn vedkommende har mottatt eller opptjent for tjenester ytt i løpet av regnskapsåret, herunder eventuelle møtehonorarer vedtatt av generalforsamlingen,*
- 2. godtgjørelse og fordeler vedkommende har mottatt fra foretak i samme konsern,*
- 3. godtgjørelse i form av overskuddsdeling eller bonusutbetalinger og grunnen til at slike ytelser er gitt,*
- 4. betydelig eller vesentlig tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder,*
- 5. betalt eller skyldig vederlag til hver tidligere administrerende direktør og styreleder i regnskapsåret i forbindelse med avslutning av vedkommendes ansettelsesforhold eller verv, og*
- 6. beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse.*

Opplysninger om aksjer, opsjonsrettigheter og opsjonsprogrammer skal minst omfatte:

- 1. antall aksjeopsjoner som er tildelt eller aksjer som er gitt av foretaket i løpet av regnskapsåret, og vilkårene for å benytte disse,*
- 2. antall aksjeopsjoner som er innløst i løpet av regnskapsåret. For hver av disse skal det opplyses om antall aksjer som er innløst og om innløsningskursen eller verdien av rettighetene i aksjeinsentivordningen ved regnskapsårets slutt,*
- 3. antall aksjeopsjoner som ikke er innløst ved regnskapsårets slutt, innløsningskursen, forfallstidspunktet og hovedbetingelsene for å utøve rettighetene,*
- 4. betingelser for eksisterende aksjeopsjoner i løpet av regnskapsåret.*

For ytelsesbaserte pensjonsordninger skal det minst opplyses om endringer i den enkeltes opptjente rettigheter etter ordningen i løpet av regnskapsåret. For innskuddsbaserte pensjonsordninger skal det minst gis opplysninger om innskudd i ordningen som foretaket i

løpet av regnskapsåret har betalt eller er blitt skyldig for hver person som er omfattet av første ledd.

Det skal opplyses om lån, forskuddsbetalinger og sikkerhetsstillelser selskapet eller andre selskap i konsernet har gitt til personer som omfattet av første ledd, herunder hvilke vilkår som gjelder, avdragsplan, utestående beløp og rentesatsen.

Opplysningene etter paragrafen her og i tilfelle også opplysningene etter § 7-31 og § 7-32 første ledd, kan i stedet for i noter gis i en rapport om godtgjørelse til ledende personer. Rapporten skal inngå i årsberetningen.

§ 7-32 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 7-35 første ledd skal lyde:

Det skal gis opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper, herunder prinsipper for inntektsføring og omregning av utenlandsk valuta. Endringer i hvilke prinsipper som anvendes skal begrunnes. Forskjellig prinsippanvendelse i selskapsregnskap og konsernregnskap skal opplyses og begrunnes i konsernregnskapet. Det skal gis opplysninger om og begrunnelse for eventuell sikringsvurdering, jf. § 4-1 nr. 5.

§ 7-35 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom årsregnskapet presenteres i en annen valuta enn regnskapsvalutaen, skal regnskapsvalutaen og omregningskurser opplyses. I selskapsregnskapet skal det opplyses om tilsvarende omregningskurser til norske kroner.

§ 7-36 nytt femte ledd skal lyde:

I konsernregnskapet skal det opplyses om navnet på foretak der den regnskapspliktige selv eller gjennom datterselskaper eier så mange aksjer eller andeler at de representerer flertallet av stemmene i foretaket, men som ikke er datterselskap fordi det klart kan påvises at slikt eierskap likevel ikke gir bestemmende innflytelse, jf. § 1-3 annet ledd nr. 1.

Nåværende femte til åttende ledd blir nye sjette til niende ledd.

§ 7-37 første ledd første punktum skal lyde:

For hver kategori av finansielle instrumenter og varederivater som er vurdert etter § 5-8, skal det opplyses om anskaffelseskost, virkelig verdi og periodens resultatførte verdiendring.

§ 7-37 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 7-37 a første ledd første punktum skal lyde:

Det skal gis opplysninger om egenskaper ved og omfang av finansielle derivater som er vurdert til virkelig verdi etter § 5-8 første ledd, fordelt på klasser av derivater.

I § 7-38 skal paragrafoverskriften lyde:

§ 7-38. Spesifisering av resultatregnskapet

§ 7-38 nye annet og tredje ledd skal lyde:

Dersom driftskostnadene ikke er spesifisert etter sin art i resultatregnskapet, skal spesifisering foretas etter følgende oppstilling:

1. Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer

2. *Endring i beholdning av egentilvirkede anleggsmidler*
3. *Varekostnad*
4. *Lønnskostnad*
5. *Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler*
6. *Nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler*
7. *Annen driftskostnad*

§ 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 7-43 skal lyde:

Det skal opplyses om *antall årsverk som den regnskapspliktige har sysselsatt i regnskapsåret.*

Utsatt ikrafttredelse

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. Regnskapsvaluta, presentasjonsvaluta og språk

Regnskapsvaluta for årsregnskapet skal være norske kroner eller den valuta virksomheten i hovedsak er knyttet til (funksjonell valuta). Morselskap kan anvende funksjonell valuta i konsernregnskapet og norske kroner i selskapsregnskapet. Ved endring av regnskapsvaluta kan omregning skje til kursen på gjennomføringstidspunktet.

Årsregnskapet kan presenteres i norske kroner, euro eller regnskapsvalutaen.

Årsregnskapet og årsberetningen skal være på norsk. Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak bestemme at årsregnskapet og/eller årsberetningen kan være på et annet språk.

Overgangsbestemmelser med utsatt ikrafttredelse

Regnskapspliktig som er datterselskap eller morselskap i konsern der norsk eller utenlandsk morselskap utarbeider konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 første eller fjerde ledd eller tilsvarende bestemmelse i hjemstaten, kan for regnskapsår som starter i 2005 utarbeide selskapsregnskap i samsvar med forskrifter gitt i medhold av § 3-9 annet ledd med unntak fra kravene i disse forskriftene til å gi opplysninger i noter til årsregnskapet. Regnskapsloven § 3-1 tredje ledd gjelder tilsvarende, men slik at regnskapsloven kapittel 6 og 7 likevel gjelder. Departementet kan i forskrift forlenge overgangsordningen.